

Bijlage 1 Toelichting op transitiestrategie omgevingsplan

1 Inleiding

Met het raadsvoorstel 'Transitiestrategie omgevingsplan' besluit u over de transitiefase voor het omgevingsplan. Deze bijlage heeft als doel om u verder te informeren. De bijlage bevat geen besluiten of voorstellen maar geeft een toelichting op de Omgevingswet en het omgevingsplan zodat u zich een beter beeld kunt vormen bij de beslispunten.

Allereerst gaan we nader in op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en daaraan gekoppelde Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (paragraaf 2). Vervolgens laten we u zien hoe het omgevingsplan werkt en welke mogelijkheden u als raad heeft om te sturen met het omgevingsplan. Tevens komt de reikwijdte aan bod, ofwel wat er in het omgevingsplan komt te staan (paragraaf 3).

We geven u een toelichting op de wettelijke mogelijkheden en beperkingen tijdens de transitieperiode wanneer we werken met het omgevingsplan en het omgevingsplan van rechtswege in combinatie met de lokale verordening (paragraaf 4).

Tot slot staan we kort stil bij het participatievereiste op grond van de Omgevingswet (paragraaf 5).

2 Invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor de bouw

De invoering van de wet is, na diverse malen van uitstel, vooralsnog bepaald op 1 juli 2022. Het Koninklijk besluit over de inwerkingtreding op deze datum moet nog door zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer genomen worden. Daar zijn eerder al vragen gesteld over de haalbaarheid van de invoering en over de invoeringskosten. De datum blijft vooralsnog onzeker omdat er nog geen definitieve besluitvorming over heeft plaatsgevonden.

Er waren een aantal knelpunten die de invoering op een eerdere datum in de weg stonden. Dat waren het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), het integraal financieel beeld en de stand van zaken van de invoering bij o.a. de gemeenten. De belangrijkste zorgpunten betroffen het DSO en hadden specifiek betrekking op het kunnen muteren van omgevingsplannen, de juridische houdbaarheid van de kaarten van de DSO-viewer, de belastbaarheid van het DSO en de tijdige levering van de software door de leveranciers. Het Rijk en de VNG gaan er vooralsnog uit dat de laatste knelpunten tijdig zijn opgelost zodat gemeenten ook de tijd hebben om te 'oefenen' met het nieuwe stelsel. Volgens afspraak zou dat een half jaar voor de inwerkingtreding van de wet moeten zijn. Bij het stellen van dit raadsvoorstel (november 2021) is hierover nog onvoldoende duidelijkheid.

De Wet kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb) wordt gelijktijdig met de Omgevingswet ingevoerd. De Wkb heeft als doel de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particuliere en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten, daarna volgen eventueel de meer complexere.

De Wet Kwaliteitsborging heeft 3 doelen:

- verbeterde (borging van de) bouwkwaliteit;
- verbeterde positie van de consument;
- stimuleren van kwaliteitsverbetering en faalkostenvermindering.

Wijziging in het vergunningverlenings- en toezichtproces:

Om de doelen van de Wkb te bewerkstelligen wordt het proces voor vergunningverlening in tweeën opgeknipt:

- De ruimtelijke component (toets aan omgevingsplan en -veiligheid): deze loopt via de gemeente middels een omgevingsplanaanvraag (OPA).
- De bouwtechnische component: hiervoor wordt de papieren toets op het bouwplan vooraf vervangen door toetsing in de praktijk op het bouwwerk zoals gebouwd. De vergunninghouder wordt verplicht een onafhankelijke kwaliteitsborger in te schakelen die tijdens de bouw toetst op conformiteit met de bouwtechnische voorschriften uit het Bouwbesluit en verklaart of de getoetste onderdelen aan de voorschriften voldoen. Dit wordt bij private partijen belegd. Het bouw- en woningtoezicht, zoals gemeenten dat nu uitvoeren, wordt een taak van marktpartijen. Een verklaring van de kwaliteitsborger zal bij oplevering voorwaarde zijn voor ingebruikname. Voor de start van de bouw moet een melding bij de gemeente gedaan worden wie de kwaliteitsborger is, welk borgingsinstrument gebruikt wordt en het borgingsplan.

Deze knip heeft tot gevolg dat onze legesverordening hierop aangepast moet worden.

Om de Wkb in te voeren heeft de VNG met de minister een bestuursakkoord gesloten, waarin als voorwaarde gesteld is, dat er voorafgaand aan de invoering voldoende proefprojecten uitgevoerd zouden worden. Tot nu toe loopt het aantal proefprojecten landelijk niet hard. Binnen gemeente Groningen is er recentelijk zicht op twee concrete proefprojecten: één in de versterkingsopgave en één renovatieproject van een corporatie. Om proefprojecten te stimuleren is in regionaal verband

een ambassadeursnetwerk opgestart, waarvan de kick-off op 22 april 2021 heeft plaats gevonden. Ter stimulering voor proefprojecten in de gemeente is een legeskorting van 50% mogelijk met een maximum van € 10.000 per project.

Tijdens de implementatie van de Wkb wordt zo nauw mogelijk aangesloten op de implementatie van de Omgevingswet. Niet alleen moet de bouwopgave een prominente plaats krijgen in zowel de omgevingsvisie en het omgevingsplan, ook de werkprocessen en het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet) moeten aansluiten op de Wkb.

3 Het omgevingsplan

In dit hoofdstuk leggen we de beleidscyclus op grond van de Omgevingswet uit en zoomen vervolgens in op het instrument omgevingsplan.

3.1 Wat is een omgevingsplan en wat is de relatie met andere instrumenten?

De beleidscyclus in de Omgevingswet (het omgevingsplan bevat algemene regels)

De beleidscyclus Omgevingswet biedt een structuur om de instrumenten van de Omgevingswet te ordenen (zie www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl). De beleidscyclus is dus een cyclisch proces: van beleidsvorming naar doorwerking van beleid, uitvoering, terugkoppeling en (herijking) van beleid, etc. De omgevingsvisie Groningen is **de overkoepelende visie** op de fysieke leefomgeving. Wij werken naast de omgevingsvisie met verschillende deelvisies (o.a. op gebied van wonen, mobiliteit, groen, gezondheid, etc.). De deelvisies zijn afgestemd en in overeenstemming met de omgevingsvisie.

Om de gewenste kwaliteiten van (onderdelen van) de fysieke leefomgeving concreter te maken kunnen we die juridisch vastleggen. Dat kan bijvoorbeeld door eisen vast te leggen in omgevingswaarden, of door het instrument programma te gebruiken. Deze programma's dienen ter uitwerking van het beleid uit de visie(s). Los hiervan regelt de Omgevingswet enkele verplichte programma's voor water, voor geluid en – als niet voldaan wordt aan omgevingswaarden – voor luchtkwaliteit.

De omgevingsvisie of een programma bindt alleen de gemeente. De **doorwerking** van deze instrumenten naar uitvoering vindt plaats via voor een ieder bindende regels in het omgevingsplan. Het omgevingsplan is een vorm van 'algemene regels' in het schema (net als de provinciale verordening en waterschapsverordening). In het omgevingsplan staan naast een algemene zorgplicht, die de eigen verantwoordelijkheid van initiatiefnemers regelt, regels voor activiteiten

waar zowel overheden als burgers aan gehouden zijn. Op grond van het omgevingsplan wordt bepaald of een activiteit is toegestaan en op welke manier deze toestemming is geregeld.

Als een specifieke toestemming van de gemeente nodig is voor het **uitvoeren** van een activiteit, verloopt die in principe via een omgevingsvergunning. Met toezicht en handhaving ziet de gemeente toe op naleving van de algemene regels en vergunningvoorschriften. Via monitoring brengen we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in beeld. Uit **evaluatie** blijkt of bijstelling van de beleidsdoelen en/of aanpassing van de inzet van instrumenten nodig is.

In deze notitie zoomen we in op het omgevingsplan. Meer informatie over de beleidscyclus en de andere instrumenten is te vinden op: <https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/>

3.2 Wat staat er in het omgevingsplan?

De raad stelt voor het hele grondgebied één omgevingsplan vast. In artikel 4.1 Omgevingswet staat dat in het omgevingsplan, met het oog op de maatschappelijke doelen van de wet, regels kunnen worden gesteld aan activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Deze regels hangen samen met het '**evenwichtig toedelen van functies aan locaties** zoals omschreven in artikel 4.2 van de Ow'. Hiermee wordt bedoeld dat er in het omgevingsplan een evenwichtige samenhang is tussen activiteiten (voorheen: gebruik) en functies (voorheen: bestemmingen).

Wat wordt bedoeld met de fysieke leefomgeving? De wet zelf (artikel 1.2, lid 2) geeft aan dat het in ieder geval gaat om bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed, werelderfgoed. Ook veiligheid en gezondheid kunnen als onderdeel van deze leefomgeving worden gezien.

De regels uit alle ruimtelijke plannen zoals bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen, beheersverordeningen en Crisis- en herstelwetbestemmingsplannen komen straks in het omgevingsplan terecht. Hierin staan echter niet alle regels die betrekking hebben op *een evenwichtige toedeling van functies*. Daarvoor moeten ook de huidige regels uit een groot aantal lokale verordeningen (zoals de APV) opgenomen worden in het omgevingsplan.

De bruidsschat

Daarnaast heeft het Rijk besloten dat het voor een groot aantal Rijksregels beter is dat besluitvorming op decentraal niveau plaatsvindt. Ze worden ook wel de **bruidsschatregels** genoemd. Het betreft circa 300 regels uit Amvb's die het Rijk bij de in werking treden overzet naar het omgevingsplan van rechtswege. De gemeente wordt hiermee eigenaar van de regels en kan deze overnemen, aanpassen of schrappen. Voor 2029 moet de gemeente hierover hebben besloten anders vervallen deze.

Instructies van Rijk en provincie

Tot slot kunnen het Rijk en de provincie zogeheten 'instructieregels' opnemen in respectievelijk het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de provinciale omgevingsverordening waar de gemeente in het omgevingsplan rekening mee moet houden. Bijvoorbeeld een instructieregel van het Rijk over het beschermen van de gezondheid en van het milieu of een instructieregel van de provincie over het beschermen van landschappelijke waarden.

Uitzonderingen

Regels uit lokale verordeningen, die zijn gebaseerd op een wet die niet (of niet in zijn geheel) in de Omgevingswet wordt opgenomen, komen niet in het omgevingsplan terecht. De Huisvestingswet

wordt bijvoorbeeld niet opgenomen in de Omgevingswet. Dat betekent dat de huisvestingsverordening ook niet in het omgevingsplan mag worden opgenomen. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor de delen van de Algemene Verordening Ondergrondse Infrastructuur die op basis van de Telecomwet is vastgesteld. De Telecomwet gaat ook niet op in de Omgevingswet.

3.3 Reikwijdte omgevingsplan uitgediept

De Omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving en over activiteiten die gevolgen hebben voor die fysieke leefomgeving. Dat betekent dat bepalingen uit bestemmingsplannen (en ander Wro-instrumenten) **moeten** opgaan in het omgevingsplan. Voor een groot deel geldt dat ook voor lokale verordeningen zoals de APV en regels uit het Activiteitenbesluit (via de Bruidsschat). Regels op het gebied van openbare orde en veiligheid en belastingmaatregelen (zogenaamde burgemeestersbevoegdheden) **mogen niet** in het omgevingsplan worden opgenomen maar ‘blijven achter’ in de betreffende verordening.

Een beperkt aantal regels **mag wel**, maar hoeft niet worden opgenomen in het omgevingsplan. Het gaat hier over regels met gevolgen voor de fysieke leefomgeving die voortvloeien uit het gebruik van onderdelen van de fysieke leefomgeving, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt en het nalaten van activiteiten. Regels hierover **mogen** ook in verordeningen worden opgenomen. Wij stellen voor (besluitpunt II) om, daar waar een keuze gemaakt kan worden, in beginsel de regels op te nemen in het omgevingsplan.

Bruidsschat

Een bijzonder onderdeel zijn de Bruidsschatregels. Onder de Omgevingswet verhuizen circa 600 regels uit een groot aantal Amvb's van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Voor de gemeente gaat het om ca. 300 regels. Totdat wij deze hebben opgenomen in ons nieuwe omgevingsplan blijven deze regels ongewijzigd gelden. De gemeente is vrij in hoe het deze regels overneemt: ongewijzigd, (al dan niet gebiedsgericht) gewijzigd of in het geheel geschrapt. De gemeenteraad wordt nu dus ‘eigenaar’ van deze regels en besluit hierover via de verschillende wijzigingsbesluiten in de opbouwfase. Een aantal bruidsschatregels wordt in regionaal verband (via het Regionaal platform) afgestemd zodat deze voor ketenpartners (o.a. provincie, Omgevingsdienst, Veiligheidsregio) beter werkbaar zijn. Twee thema's stellen we specifiek aan de orde. Besluitvorming hierover door uw raad volgt in 2022 bij de eerste uitwerking van het omgevingsplan.

Bijzondere bruidsschatregels: vergunningsvrij en milieubelastende activiteiten

Op grond van de Wabo en het Besluit omgevingsrecht (Bor) geldt nu voor een aantal bouwactiviteiten geen vergunningplicht mits deze op grond van het bestemmingsplan zijn toegestaan (bijlage II, artikel 2 en 3). Dit onderdeel van het Bor staat nu in de bruidsschat. In beginsel kunnen we deze regel(s) onveranderd overnemen. Maar wellicht doet dat geen recht aan bijvoorbeeld situaties in beschermde stadsgezichten waar we wellicht eerst een toets (met vergunning) aan de geldende regels willen organiseren alvorens een initiatief gebouwd kan worden. Bij de eerste deelplannen in de gebiedsgerichte opbouw stellen we voor om over deze bruidsschatregels te besluiten.

Een aantal bruidsschatregels voor milieubelastende activiteiten gaan vooral over activiteiten met lokale effecten, bijvoorbeeld geluid. We vinden deze regels bij uitstek geschikt om gebiedsgericht toe te passen. Daarmee kun je in bepaalde gebieden bijvoorbeeld meer geluidsoverlast toe staan (bijv. in de drukke binnenstad) en in bepaalde gebieden kun je strenger zijn (bijvoorbeeld in woonwijken). Daarom zullen we ook voorstellen om in de opbouw deze regels gebiedsgericht vast te stellen.

U besluit hierover wanneer verschillende wijzigingsbesluiten voor de deelgebieden in de gebiedsgerichte opbouw aan u worden voorgelegd.

3.4 Hoe kan de raad sturen met het omgevingsplan (Sturingsfilosofie)?

We gaan hier nader in op de werking van het omgevingsplan en de mogelijkheden die u als raad heeft om te sturen met het omgevingsplan.

De wettelijke term voor een activiteit die met het omgevingsplan wordt toegestaan is de **omgevingsplanactiviteit** (OPA). De gemeente is in beginsel vrij in het bepalen van de wijze waarop deze toestemming wordt geregeld. Daarbij moet echter rekening gehouden worden met instructies van hogere overheden (o.a. Besluit kwaliteit leefomgeving, Provinciale omgevingsverordening). De Omgevingswet geeft de volgende mogelijkheden (zie tekstkader).

Verbod

Een verbodsbepaling geeft aan dat de bedoelde activiteit niet is toegestaan op grond van het omgevingsplan. Wanneer deze alsnog toegestaan zou moeten worden, dan moet er worden afgeweken van het omgevingsplan.

Vergunningplicht

Een activiteit is alleen toegestaan als er een vergunning voor is verleend. Het Rijk regelt enkele activiteiten waar een vergunning voor nodig is. Daarnaast wordt in het omgevingsplan aangegeven voor welke activiteit een vergunning nodig is. Ook staan in het omgevingsplan de regels waarop een aanvraag wordt beoordeeld.

Algemene regels

In het omgevingsplan kan er ook voor worden gekozen dat activiteiten zijn toegestaan mits wordt voldaan aan bepaalde regels. Voor die activiteit worden dan 'algemene regels' geformuleerd. Er geldt dan dus geen vergunningplicht meer. Er kan wel voor gekozen worden om een activiteit toe te staan, mits deze van tevoren wordt gemeld of dat er informatie over verstrekt moet worden aan het bevoegde gezag.

Zorgplicht

Het omgevingsplan kan voor bepaalde onderdelen een zorgplicht bevatten. Daarmee zijn bepaalde activiteiten toegestaan mits er bijvoorbeeld gezorgd wordt voor een veilige en gezonde leefomgeving. Ook de Omgevingswet zelf bevat zo'n zorgplicht.

Niets regelen

Tot slot is het ook mogelijk om niets te regelen voor activiteiten. In beginsel zijn dan alle activiteiten toegestaan, met in acht neming van de zorgplichten en de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet

De piramide geeft de mogelijkheden weer, waarbij de sturingsmogelijkheden gaan van strenge regulering (verbod en vergunningplicht) naar algemene regulering (algemene regels en zorgplicht) tot het volledig loslaten van sturing (niets regelen).

Wij stellen voor via beslispoint IV (opbouw op basis van bestaand beleid) dat wij zoveel mogelijk de bestaande sturingsfilosofie handhaven. Dit houdt in dat de bestaande vergunningplichten zoveel mogelijk worden gehandhaafd. We zullen via de verschillende opbouwplannen eventuele voorstellen voor verbetering van dit systeem doen.

3.4 Delegatiebesluit

Het delegatiebesluit (art. 2.8 Omgevingswet) maakt het mogelijk dat de gemeenteraad de bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan delegeert aan het college van burgemeester en wethouders. Het delegatiebesluit vormt een afzonderlijk besluit, dat geen deel uitmaakt van het omgevingsplan. Het delegatiebesluit geeft de reikwijdte van de bevoegdheid. Het bepaalt binnen welke grenzen en onder welke voorwaarden de bevoegdheid kan of moet worden uitgeoefend en, voor zover nodig, binnen welke termijn. De raad kan bij het delegatiebesluit bepalen op welke wijze het college van B&W uitvoering moet geven aan de gedelegeerde bevoegdheid. Daarnaast beschikt de raad over de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen over de gedelegeerde bevoegdheid (op grond van artikel 4:81, eerste lid, Awb).

Voor bepaalde onderdelen van het omgevingsplan willen we onderzoeken of deze kunnen worden gedelegeerd aan het college van B&W. Daarmee stelt de raad de kaders vast waarbinnen het college bepaalde gebieden en / of thema's verder kan uitwerken. Wellicht kan bij gebiedsontwikkelingen het delegatiebesluit de huidige uitwerkingsplicht (deels) vervangen.

3.5 Omgevingsvergunningen: binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteit (OPA)

In het omgevingsplan kan worden gewerkt met vergunningplichten. Dan wordt er gesproken over een *binnenplanse omgevingsplanactiviteit* (opa). Wanneer een activiteit op grond van het omgevingsplan niet is toegestaan (verbod), kan alsnog afgeweken worden met een omgevingsvergunning voor een *buitenplanse omgevingsplanactiviteit*. Voor de omgevingsvergunning is het college van b&w bevoegd gezag. Voor de buitenplanse opa kan de raad een (bindend) advies geven. Daarmee kan de raad ook via de buitenplanse opa sturen op de inhoud van het omgevingsplan. Een buitenplanse opa moet namelijk binnen 5 jaar worden opgenomen in het omgevingsplan.

Uw raad besluit over de lijst van gevallen waarover u wilt adviseren.

4 Toelichting op de transitiefase

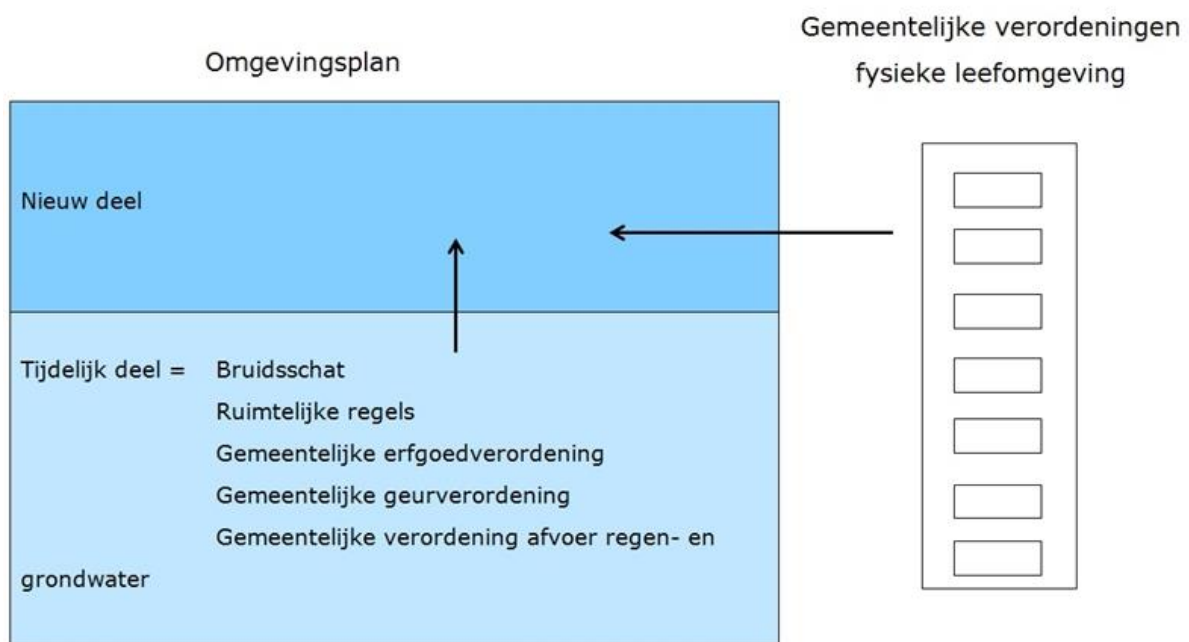
Met beslispoint III besluit u over de transitiestrategie; ofwel de wijze waarop we in Groningen het omgevingsplan gaan opbouwen. Hieronder volgt een toelichting op de wijze waarop het overgangsrecht tijdens de transitie eruit ziet.

4.1 Juridische werking overgangsrecht

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat het omgevingsplan van rechtswege, ook wel het tijdelijk deel van het omgevingsplan genoemd. In het tijdelijk deel van het omgevingsplan worden alle ruimtelijke regels uit bestaande instrumenten samengevoegd (bestemmingsplannen, beheersverordeningen, wijzigingsplannen, etc.). Het Rijk voegt de Bruidsschat toe aan het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Naast het tijdelijk deel van het omgevingsplan blijven de gemeentelijke verordeningen zoals de APV bestaan. De volgende verordeningen worden, indien ze aanwezig zijn binnen de gemeente, wel onderdeel van het omgevingsplan van rechtswege: gemeentelijke erfgoedverordening, gemeentelijke geurverordening en gemeentelijke verordening afvoer regen- en grondwater.

Overgangsfase tot einde 2029

Tijdens de overgangsfase tot eind 2029 krijgen gemeenten de tijd om het tijdelijk deel om te bouwen naar één omgevingsplan volgens de eisen van de Omgevingswet. Het omgevingsplan moet voldoen aan de eisen van de Omgevingswet en is digitaal beschikbaar via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

schematische weergave omzetten tijdelijk deel naar nieuwe deel

Het omzetten van regels van het tijdelijk deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2029 klaar zijn. Een koninklijk besluit zal de einddatum van 2029 nog vastleggen. De regels in het tijdelijk deel van het omgevingsplan vervallen niet vanzelf, ook niet na die einddatum. Ook de integratie van regels over de fysieke leefomgeving uit andere gemeentelijke verordeningen moet dan klaar zijn. Vanaf de einddatum vervallen deze regels in de verordeningen.

Het omzetten van ruimtelijke regels van het tijdelijk deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan kan per locatie. Een gemeente bepaalt zelf hoe groot zo'n locatie is. We hoeven dus niet in 1 keer voor het hele grondgebied de regels om te zetten. Dat is voor onze gemeente ook niet haalbaar. Als een ruimtelijke regel voor een locatie vervalt in het tijdelijke deel van het omgevingsplan, moeten alle ruimtelijke regels voor die locatie vervallen (artikel 22.6, eerste lid, van de Invoeringswet). Het is dus niet mogelijk om voor een locatie een ruimtelijke regel te schrappen en tegelijkertijd een andere ruimtelijke regel voor diezelfde locatie te behouden. Dit leidt tot beperkingen in de wijze waarop we tot nu toe gewend zijn om (postzegel)bestemmingsplannen te maken. In principe moet je voor een wijziging van een locatie een geheel omgevingsplan (dus inclusief aanpassing van de bruidsschatregels) opstellen. Aangezien de locatie moet passen in het grotere geheel (van één omgevingsplan) is het haast onmogelijk om voor afzonderlijke locaties (postzegel)omgevingsplannen vast te stellen.

De gemeente kan ook een voorrangsbepaling opnemen in het nieuwe deel van het omgevingsplan. Die luidt dan bijvoorbeeld: 'in afwijking van het bepaalde in [bepaling in het tijdelijk deel] geldt voor de locatie X [afwijkende bepaling]'. Daarmee vervallen de oude ruimtelijke regels niet, maar gaan de regels in het nieuwe deel voor op de ruimtelijke regel in het tijdelijk deel. De ruimtelijke regels moeten voldoen aan de eisen van de Omgevingswet. Een kanttekening hierbij is dat de regeling er waarschijnlijk niet overzichtelijker op wordt. Dit komt de dienstverlening niet ten goede.

We werken de komende maanden uit op welke manier we gaan 'werken met het omgevingsplan van rechtswege'. We gaan uit van het principe 'de winkel is open tijdens de verbouwing'. Ook in het tijdelijk deel moeten we aanpassingen kunnen doen, in de wetenschap dat we mogelijk tegen beperkingen vanuit de wet aanlopen en het qua dienstverlening niet optimaal is.

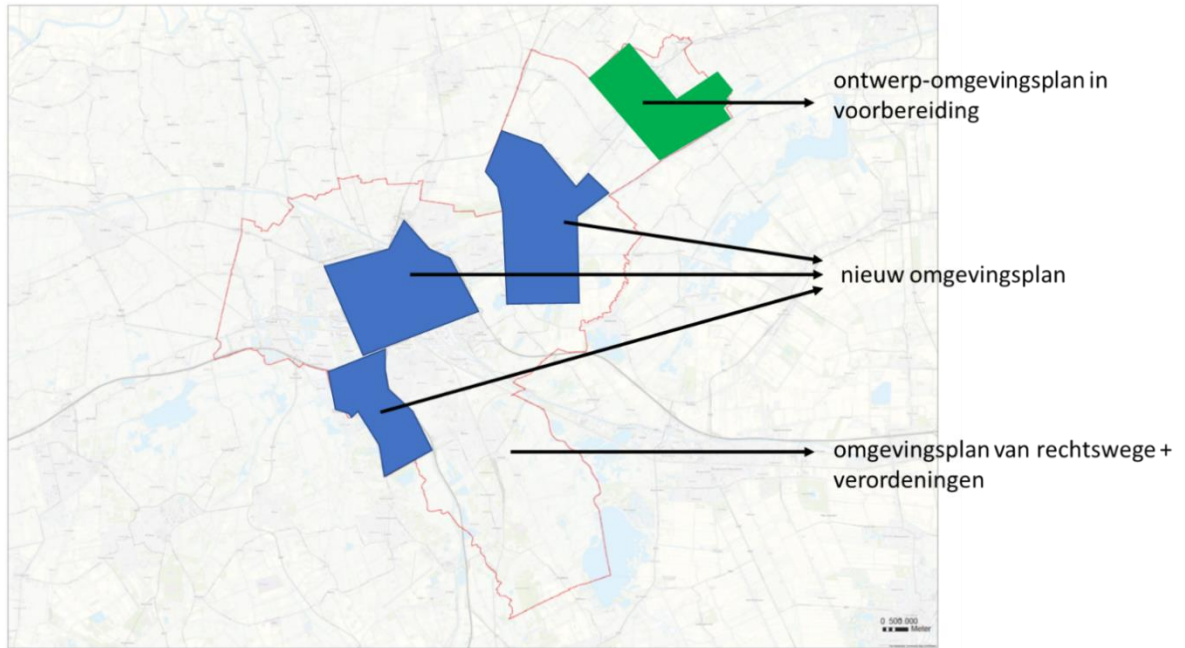
4.2 Wat betekent dit voor Groningen

Indien u besluit tot een gebiedsgerichte opbouw (beslispunt III) werken we gedurende een aantal jaren met verschillende systemen. In verschillende delen van de gemeente zullen verschillende regels gelden met verschillende grondslagen (omgevingsplan van rechtswege, verordeningen, nieuwe omgevingsplan). Dit vraagt een goede coördinatie van besluiten die de fysieke leefomgeving aangaan. Om overzicht te houden en duidelijkheid voor ontwikkelende partijen, burgers, maar ook vergunningverleners, toezichthouders en handhavers, formuleren we uitgangspunten zoals benoemd in het raadsvoorstel.

Gebiedsontwikkelingen, projecten, instructies van hogere overheden en eigen beleidsinitiatieven moeten doorgevoerd kunnen worden in omgevingsplanregels. Het is niet de bedoeling dat de opbouw van een omgevingsplan ernstig vertragend werkt voor deze initiatieven. Een initiatief dat niet past in het omgevingsplan (van rechtswege) kan meestal worden vergund met een omgevingsvergunning (buitenplanse opa). Omgevingsvergunningen worden voorbereid met de reguliere procedure. De beslistermijn is 8 weken¹. In enkele gevallen² wordt de uitgebreide procedure toegepast: 26 weken. Het is niet nodig om het omgevingsplan van rechtswege te wijzigen voor een enkel initiatief c.q. bouwplan.

¹ eenmalig te verlengen met 6 weken en in gevallen waar de raad als adviseur is aangewezen: 12 weken

² o.a. bij Rijksmonument, Natura2000, enkele milieubelastende activiteiten, gevallen welke de raad heeft aangewezen en op aanvraag van een initiatiefnemer

Schematische weergave verschillende regelsystemen

5 Participatie en het omgevingsplan

In het raadsvoorstel is nog niks opgenomen over de wijze waarop omgevingsplanwijzigingen moeten worden voorbereid. Een belangrijk onderdeel van deze voorbereiding is de participatie. Op dit moment wordt er volop gewerkt aan participatiebeleid en participatieverordening. In een latere fase willen we ook de gevolgen voor het omgevingsplan bepalen.

We hebben tussen 2019 en 2021 met bewoners in Selwerd, Paddepoel en Tuinwijk gekeken naar wat het participatievereiste uit de wet voor hen betekent. Van deze pilot is een verslag gemaakt met aanbevelingen. Deze is verstuurd naar de klankbordgroep Omgevingswet (augustus 2021). Drie vertegenwoordigers uit de klankbordgroep hebben dit traject van dichtbij gevolgd.

Medio 2022 zullen we een participatiestrategie voor de opbouw van het omgevingsplan vastleggen. We zullen dan ook een voorstel voor het al dan niet opnemen van regels in het omgevingsplan met betrekking tot participatie aan u voorleggen. In bovengenoemde pilot is benoemd dat we, ondanks dat we er geen wettelijke mogelijkheden toe hebben, regels over participatie op willen nemen in het omgevingsplan. Voor nu volstaan we met een korte algemene toelichting op participatie in het omgevingsplan.

Stelt een gemeente een omgevingsplan vast? Dan moet daar in staan hoe zij burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding betrokken heeft. En ook wat de gemeenten met de resultaten heeft gedaan. Wie de gemeente bij de vroegtijdige participatie betreft, hangt af van het type omgevingsplan, de aard, de omvang en invloed op de fysieke leefomgeving. De verplichtingen voor participatie bij het omgevingsplan staan in artikel 10.2 lid 1 en 2 van het Omgevingsbesluit